ÚJPESTI AMBRUS ÓVODA

1047 BUDAPEST, AMBRUS ZOLTÁN UTCA 2.

034308

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Többszörösen módosított

„A nevelés alapja a szeretet-a tudás csak eszköze”

(Vörösvári László)

2026

Az óvoda fenntartója: Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat

1041 Budapest, István út 14.

Az Alapító Okirat száma: I/E/678388/2026

Az engedély kiállítója:

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő-testület

Újpesti Ambrus Óvoda

Cím: 1047 Budapest, Ambrus Zoltán utca 2.

OM azonosító: 034308

Telefon/ Fax: 06/1 370-90-34

E-mail cím: ambrusovi@ambrusovi.hu

Honlap: www.ambrusovi.hu

Az óvoda igazgatója: Köpe Krisztina

A program készítői: az intézmény nevelőtestülete

Az eredeti program szerkesztői: Csepelyi Erzsébet
Hargitai Zsuzsanna
Hősné Buda Ágnes
Markoja Lászlóné

A programot felülvizsgálta, módosította 2025-ben: Köpe Krisztina
Joóné Juhász Klaudia
Hősné Buda Ágnes
Vajda Jánosné

A programot felülvizsgálta, módosította 2026-ban: Köpe Krisztina
Joóné Juhász Klaudia
Hősné Buda Ágnes

Tartalomjegyzék

1. Gyermekkép - óvodakép 6

Óvodánk nevelési alapelvei 6

2. Óvodánk bemutatása 7

Óvodánk mint szervezet 8

A nevelőtestület továbbképzési terve 9

Óvodánk tárgyi feltételei 9

Együttműködés és kapcsolattartás a családdal 10

Nevelőtestület belső kapcsolatrendszere 12

Külső kapcsolatok 12

Belső szolgáltatásaink 14

3. Gyerekvédelemmel kapcsolatos tevékenységek 14

4. Óvodánk nevelési rendszere 16

5. Óvodai nevelésünk feladata 17

Gondozás és egészséges életmód alakítása 17

Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés 18

Anyanyelvi- értelmi nevelés 19

6. A gyermekek tevékenységi formái 21

Játék 21

Munka jellegű tevékenység 22

Tevékenységekben megvalósuló tanulás 22

7. Komplex tevékenységek rendszere 23

Kiemelt nevelési területünk 23

Külső világ tevékeny megismerése 23

További nevelési területek 27

Mozgás, testi nevelés 27

Verselés, mesélés 29

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc 31

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka 32

8. Az iskolai alkalmasságra való felkészítés 34

9. Intézményünk dokumentációi 36

Adatkezelés 36

Mellékletek

1. Támogatási igényünk a fenntartótól 38

2. A program érvényessége 39

3. Legitimációs záradék 40

Felhasznált irodalom 41

A Pedagógiai Programot meghatározó törvények, rendeletek:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A kormány 363/2012. (XII.17.) kormányrendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekvédelemről és gyámügyi igazgatásról
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve
- 401/2023. (VIII.30) Korm. rendelet
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 419/2024. (XII.23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- Nevelőtestületi határozatai

1. Gyermekkép - óvodakép

Az ember, mint legmagasabb rendű individium, nagyon kevés rögzített viselkedésformát hoz magával a génjeiben, inkább csak lehetőségeket, melyeket a környezet formál majd végső alakjára. Óvodáskorban, iskolába lépésig lehet sokoldalúan, harmonikusan fejleszteni a gyerekeket, mert ekkor a legfogékonyabbak, legérzékenyebbek az őket érő külső hatásokra.

Az óvoda funkciója: óvó-védő, szociális, nevelő, személyiségfejlesztő, amely előítéletektől mentes. A pedagógiai tevékenységrendszer és a biztonságos tárgyi környezet segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását, valamint elősegíti az egészségtudatos életformára való nevelést.

Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások, szociális képességek fejlődését.

Biztosítja a gyermek fejlődésének, nevelésének és a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (SNI, BTMN, tehetségígéret gyerekek) fejlesztésének optimális feltételeit, segíti az inkluzív nevelést.

Nem ad teret az előítéleteknek sem társadalmi, sem szociális, sem vallási, sem nemi, sem egyéb értelemben és esélyegyenlőséget biztosít.

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akiknek személyisége megfelel a társadalmi elvárásoknak, erkölcsi normáknak, alkalmazkodni tudnak szűkebb és tágabb környezetükhöz. Viselkedésüket az udvariasság, a tolerancia, a szeretet, a másság elfogadása, a segítőkészség és az egymásra való odafigyelés jellemzi. Életmódjukra a környezettudatosság, a természet óvása, az állatok szeretete és védelme jellemző.

Rohanó, digitalizált világunk megköveteli a modern, kreatívan gondolkodó, jó problémamegoldó képességekkel rendelkező, kezdeményező, produktív, önállóságra törekvő egyéniségeket. Az ehhez szükséges képességek kialakítását igyekszünk elősegíteni.

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik elégedettek önmagukkal és igényesek a környezetükkel szemben, egészségesen akarnak és tudnak élni.

A gyermekek egyéni készségei, képességei fejlesztésével, kibontakozásával szeretnénk elősegíteni az önmagukhoz mért maximális fejlődést, és az életre való felkészülést.

Óvodánk nevelési alapelvei:

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A családi nevelés kiegészítéseként óvodai nevelésünk célja, hogy gyermekeinket felkészítsük a sikeres iskolakezdésre és beilleszkedésre.

Az óvodai nevelésünk során az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk a gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítéséről, nagy gondot fordítunk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, SNI, BTMN és tehetségígéretű gyerekek speciális igényeire, képzett szakemberek

bevonásával. Biztosítjuk a mással nem helyettesíthető szabad játékot és a gyermek egyéni életkorspecifikus képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítését.
Értékeink alapköve a környezet és állatvilág óvása, védelme, a fenntarthatóság és környezettudatosság alakítása.

2. Óvodánk bemutatása

Óvodánk 4 csoportszobával rendelkezik, alapító okiratunkban foglaltak szerint maximum 100 gyermek befogadására alkalmas. A szobák átlagos mérete 38,3 m2.
A korábban épült szárnyban két csoportszoba, egy közös nagyobb méretű öltöző és egy közös mosdó található. Az épületnek ezen része régen bölcsődeként üzemelt. Az épület ki lett bővítve még egy épületszárnnyal, amikor óvoda lett. Az itt található két csoportszoba saját mosdóval és öltözővel rendelkezik. Óvodánk épületében található még egy közös, többcélú helység, amelyet a kijáró fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, gyógytestnevelő és logopédus használ a gyermekek fejlesztésére, de helyet ad az óvónői megbeszélések, fogadóórák lebonyolítására is. Intézményünk Újpest központ közelében helyezkedik el, vonzáskörzetében családi házak, kisebb társasházak és szükséglakások találhatók. Óvodánk közvetlen környékére régebben az átmeneti és szükséglakások voltak a jellemzőek, de mára a szociális helyzet sokat változott, az elmúlt években több lakópark épült óvodánk közelében. A gyerekek általában jó szociokulturális háttérrel érkeznek, a szülők középfokú, illetve felsőfokú iskolai végzettséggel is rendelkeznek, életszínvonaluk megfelelő. Családmodell alapján találkozunk több gyerekes nagycsaládokkal, gyermeküket egyedül nevelő szülőkkel és mozaik családokkal is. Megtalálhatóak a csoportokban roma származású, valamint hátrányos helyzetű, szociális támogatásra szoruló gyermekek, akiknek a támogatására, fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk az esélyegyenlőség biztosításával. Fontosnak tartjuk, hogy a különféle kultúrából érkező gyermekek, családok egyéni szokásait, hagyományait megismerjük, elfogadjuk, és ezen keresztül segítsük a gyermekeknek is a másság elfogadását. A csoportok összetételének kialakításánál törekszünk arra, hogy homogén szerkezetű csoportokat hozzunk létre, de ezt befolyásolja az adott évben jelentkező gyerekek száma és összetétele. Óvodánk legnagyobb vonzereje és erőssége a családiasság, az őszinteségen, nyíltságon és bizalmon alapuló napi kommunikáció a szülőkkel, a több csatornán is futó szoros kapcsolattartás, a szeretetteljes, gondoskodó légkör, amelyben a gyerekek biztonságban érzik magukat és bontogathatják szárnyaikat. Intézményünkben nagy hangsúlyt helyezünk a differenciált fejlesztésre, nevelésre az egyéni sajátosságok figyelembevételével. Fontos számunkra az innováció, a folyamatos fejlődés. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrált nevelését egyéni fejlesztési tervek alapján végezzük.

Óvodánknak saját közhasznú alapítványa van, mely lehetőséget teremt óvodai rendezvények szervezésére, emellett fejlesztő és játszóeszközök finanszírozására, a rászoruló gyerekek támogatására.

Óvodánk, mint szervezet

Intézményünk reggel 6-tól este 6-ig tart nyitva. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő tevékenységek mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

Az intézmény működéséhez szükséges személyi feltételek:

munkakör	létszám
igazgató	1 fő
igazgatóhelyettes / óvodapedagógus	1 fő
óvodatitkár	1 fő
óvodapedagógus	7 fő
pedagógiai asszisztens	1 fő
dajka	4 fő
konyhás	1 fő
gondnok	1 fő

Az óvodapedagógus személye legyen elfogadó, segítő, támogató attitűdű minta, segítse a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek prevencióját, korrekcióját, fejlesztését. Kimondott szavaival, cselekedeteivel állandóan alakítsa, formálja a gyerekek személyiségét, alapvető pedagógiai, pszichológiai, szociológiai, jogi és etikai tudással rendelkezzen. Empátiás készsége, érzelmi gazdagsága az együttműködő nevelői magatartáshoz feltétlenül szükséges, amely elősegíti az inkluzív nevelést. Az óvodapedagógus felkészültsége, szakmai tudása, módszertani gazdagsága, innovatív hozzáállása alapvetően meghatározza a pedagógiai programunk hatékonyságát, a színvonalas pedagógiai tevékenységet és a nevelő-oktató munkát közvetlen segítő munkakörben foglalkoztatott dajkai alkalmazottakkal, valamint pedagógiai asszisztenssel történő összehangolt munkáját is.
Ismerje a hatályos alapdokumentumokat, a hatékony nevelési-oktatási stratégiákat, tanulásszervezési módokat, módszer- és eszközhasználatát tudatosság, célszerűség és változatosság jellemezze. Legyen képes a gyerekekkel a kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer kiépítésére, az együttműködési formák kialakítására. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeket nevelje hatékonyan és számukra írásban rögzített egyéni terv alapján differenciált fejlesztést biztosítson. Kommunikációja legyen szakszerű, nyílt, hiteles a gyermekkel, szülőkkel, kollégákkal egyaránt. Legyen nyitott a visszajelzésekre, melyeket önkritikusan képes elemezni.

Az óvodapedagógus rendelkezzen kellő ismerettel, tudásanyaggal a gyermek neveléséhez a szakirodalomból, mind írásban, mind szóban alkalmazza a szakmai terminológiát. Az óvodai szakmai munkaközösség aktív tagjaként, vegyen részt az innovációkat támogató pályázatok felkutatásában, megírásában. Folyamatosan képezze önmagát, vegyen részt a munkáját segítő továbbképzéseken, reális önismerettel rendelkezzen, legyen képes önreflexióra, a munkájára vonatkozó építő kritika befogadására, és a megújulásra. Használja fel a digitális információforrásokat, az ott elsajátított ismereteket, tudástartalmakat szükség esetén komplexen építse be a fejlesztésbe.

Az óvodapedagógus feladata, hogy biztosítsa a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét, valamint támogassa, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját és anyanyelvét. Hatékonyan alkalmazza az intézményünk által átdolgozott mérőeszközt a gyermekek fejlődése, fejlesztése érdekében, ami a tervezés alapjául szolgál. Az óvodában eltöltött időszak alatt a pedagógus folyamatosan rögzítse a gyermekek fejlettségének aktuális állapotát (az intézményben meghatározott dokumentumokban), melyről a mindenkori törvényben meghatározott szabályoknak megfelelően tájékoztassa a szülőt.

Nevelőtestületünk továbbképzési terve

„A pedagógus-továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van a nevelő és oktató munka keretében a gyermekekkel, tanulókkal való közvetlen foglalkozás megtartásához, a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez, a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához, a köznevelési intézményirányítási, vezetési feladatainak ellátásához.” (Korm.rendelet)

A pedagógus továbbképzés intézményi programját az igazgató dolgozza ki a szakmai munkaközösség bevonásával.

Óvodánk tárgyi feltételei

Az óvodánknak rendelkeznie kell a Pedagógiai Program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. A tárgyi felszereléseket, játékeszközöket, amelyeket a gyermekek használnak folyamatosan fejlesztjük, bővítjük és számukra hozzáférhető módon és biztonságosan helyezzük el.

„A gyermekek óvodai életének színterei legyenek otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt.

Tegye lehetővé mozgás- és játékigényük kielégítését, és a gyermekeket, harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőleg természetes anyagokkal vegye körül.”

A csoportszobák bútorzata, textíliái az elhasználódás során folyamatos cserére kerülnek a mindenkori költségvetés által biztosított lehetőségek szerint. Az udvari játékeszközök az amortizációt figyelembe

véve kerülnek cserére. Törekszünk az esztétikus, megfelelő munkakörnyezet biztosítására az intézmény valamennyi munkatársa részére.

Tárgyi feltételek biztosításában komoly támogatást nyújt az Ambrus 2005 Alapítvány, emellett részt veszünk különböző szakmai pályázatokon Pedagógiai Programunk támogatásához.

Eszközeinket folyamatosan bővítjük. Rendelkezünk audio-vizuális eszközökkel (laptop, projektor, digitális fényképezőgép, diavetítő, rádiósmagnó, tablet, okosasztal, hordozható hangszóró mikrofonnal). A következő speciális tornaszerekkel rendelkezünk: komplett Greisfwald, Body-Roll készlet, mozgáskotta, tornarudak, tornakötelek, bordásfal, különböző méretű labdák, tornaszőnyegek, trambulin, egyensúlyozó tölcsér, elefánttalp. A tevékenységekhez szükséges segédeszközök a szertárban találhatók. A mindennapos mozgáshoz a csoportszobák átrendezésével biztosítjuk a helyet. Jó idő esetén a műfüves udvart használjuk mozgásfejlesztéshez.

Az önképzéshez, valamint az ismeretszerzéshez lehetőséget nyújt könyvtárunk, amelyet minden évben kiegészítünk a megjelenő új gyermek- és szakkönyvekkel, így a csoportok mini könyvtárát is folyamatosan bővítjük. A játékeszközök (építőjátékok, értelemfejlesztő, percepciót fejlesztő játékok, társasjátékok, stb.) nyitott polcrendszeren találhatóak. Két csoportszoba nagyméretű tükrökkel felszerelt, amelyek elősegítik a helyes mozgásformák elsajátítását és fejlesztik a gyermekek testséma alakítását. Kerti munkákhoz szükséges kisméretű kerti szerszámokat elkülönített helyiségben tároljuk.

A Pedagógiai Programunkhoz, a Nemzeti Köznevelési Törvény által meghatározott eszköz- és feltételrendszer biztosított, de folyamatos bővítést igényel (elsősorban az udvari játékok, sporteszközök, a környezet megismerését elősegítő eszközök). A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztéséhez szükséges speciális eszközök rendelkezésre állnak, de az innovatív fejlesztő módszerek változása miatt folyamatos bővítést igényelnek.

Együttműködés és kapcsolat a családdal

A szülőket nevelő partnereknek tekintjük, hiszen az óvodai nevelés kiegészítője a családi nevelésnek, ugyanis az óvodai nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül.

A szülőnek joga van óvodát választani gyermekének, de elsősorban a körzetileg illetékes intézményben kell a gyermeknek elhelyezést biztosítani. Az első óvodába lépéskor a szülőket megismertetjük a házirenddel, amelyben foglaltakat köteles betartani.

A több csatornán történő kapcsolattartás során tájékoztatjuk a szülőket az óvodai programokról, fogadóóra keretében a gyermekük fejlődéséről, esetleges problémákról. A szülőnek kötelessége biztosítani gyermeke fejlődéséhez szükséges feltételeket, és együttműködni az óvodapedagógussal. A gyermeket érintő kérdésekben a szülőnek döntési joga van, mely előtt lehetősége nyílik az óvodapedagógussal való egyeztetésre, szakmai beszélgetésre.

Az óvodapedagógus folyamatosan nyomon követi és írásban rögzíti a gyermek fejlődését, és erről fogadóóra keretében tájékoztatja a szülőket.
A családok vallási, világnézeti meggyőződését, etnikai hovatartozását tiszteletben tartjuk.
Fogadjuk a szülői panaszokat, és a Panaszkezelési Szabályzatban előírtak szerint feldolgozzuk azokat.

Kapcsolattartás formái:

A beiratkozás előtt **„Szülői Kérdezz-felelek"** alkalmával az igazgató bemutatja az intézményt, a Pedagógiai program főbb pontjait, az adott csoportban várható óvodapedagógusokat, és az őket segítő nevelő személyeket. Ezt követően **„Óvoda Nyitogató Napunkon"** a szülők gyermekeikkel együtt betekinthetnek az óvodai csoportokba, emellett alkalmat adunk az ismerkedésre, együtt játszásra.
A beiratkozás után, a nyár folyamán lehetőség szerint otthoni környezetükben, vagy óvodai fogadóórán, egyéni beszélgetés keretében információt gyűjtünk a gyerekekről a nevelőtestület által összeállított anamnézis felvételével. Ennek köszönhetően személyre szabottan, egyéni bánásmódot alkalmazva megkönnyítjük az óvodába való befogadásukat, beilleszkedésüket.

Befogadás:

A befogadás idején az óvodapedagógusok, a nevelést, oktatást közvetlenül segítő dajka és pedagógiai asszisztens egész nap a csoportban tartózkodik. A befogadás a szülővel közösen, rugalmasan történik, időtartama függ a gyermek alkalmazkodó képességétől, egyéni igényeitől.

Fogadóórák:

Lehetőséget teremtenek arra, hogy személyre szóló információcsere jöjjön létre a szülő és pedagógus között. (a gyermek fejlettségéről történő tájékoztatás, tanácsadás, segítségadás, döntés előkészítés, panaszkezelés, problémamegoldás) Ennek időpontja előzetes megbeszélés alapján történik.

Szülői értekezlet:

Az óvodapedagógusok határozzák meg a főbb témákat, a szülői javaslatokat is figyelembe véve, kiegészítve az aktualitásokkal. A szülőknek lehetősége nyílik a közös (egyéni) vélemény-nyilvánításra, javaslattételre, amely az óvodát, illetve a csoportot érinti. A beiskolázás előtt segítséget nyújtunk az iskolaválasztás terén, és útmutatást adunk a beiratkozás folyamatáról.

Közös programok:

Az óvoda – család közötti kapcsolatot erősítik a közös programok, ünnepek, kirándulások, rendezvények. „Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot."

A nevelőtestület belső kapcsolatrendszere

- munkatársi értekezlet

Évente kétszer, a nevelési év megnyitása és lezárása alkalmával.

- nevelőtestületi értekezlet

Évente két alkalommal szakmai továbbképzés céljából óvodapedagógusok és pedagógiai asszisztensek részvételével.

- vezetői egyeztetés

Havonta egyszer az igazgató, igazgatóhelyettes, munkaközösségvezető szakmai egyeztetése.

- óvodapedagógusi értekezlet

Havi rendszerességgel a pedagógiai feladatok meghatározása, mely lehetőséget biztosít a felmerülő problémák megbeszélésére, aktuális információk cseréjére és az események időpontjainak egyeztetésére.

- dajka megbeszélés

Szakképzett dajkáink havonta értekezleten vesznek részt, amely lehetőséget biztosít az aktualitások megbeszélésére.

- team megbeszélés

Rendkívüli események alkalmával, szakmai munkacsoportok létrehozásával.

- Zárt messenger csoporton belüli folyamatos információ áramoltatás.

Hospitálások alapján megismerjük egymás munkáját, tapasztalatokat, ötleteket cserélünk, amely elősegíti szakmai fejlődésünket tudásmegosztás által.

A pedagógusok, valamint a nem pedagógus munkakörben dolgozók partneri kapcsolatban állnak egymással.

Külső kapcsolatok

Fenntartó

Az igazgató folyamatosan tartja a kapcsolatot, biztosítja a szükséges információáramlást, mellyel az intézmény legoptimálisabb, hatékony működését biztosítja.

Pedagógiai Szakszolgálatok

A gyermekek szűrésében, a problémák feltárásában, megoldásában a Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei segítik munkánkat.

A szolgáltatás a gyermekek részére térítésmentes, az **együttműködés a szülő kötelessége**. Szűrővizsgálati lehetőséget évente kétszer biztosít a Szakszolgálat.

Újpesti Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézmény (EGYMI)

A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális fejlesztéséhez utazó gyógypedagógust biztosít, aki heti rendszerességgel a csoport óvodapedagógusaival is kapcsolatot tart annak érdekében, hogy kölcsönösen tájékoztassák egymást a fejlesztés eredményeiről.

Egészségügyi orvosi szolgáltatók

Az igazgató és a pedagógusok rendszeresen kapcsolatot tartanak az óvoda védőnőjével, fogorvosával. Az igazgató - szükség szerint- az óvoda szabályos működése érdekében kapcsolatot tart fent a Nemzeti Népegészségügyi Központtal (NNK).

Család- és Gyermekjóléti Központ

Az óvoda gyermekvédelmi felelőse folyamatos kapcsolatot tart a Család- és Gyermekjóléti Központtal. Heti rendszerességgel látogatást tesz az intézményben az óvodai szociális segítő, aki fontos kapocs a két intézmény között, szakmai hozzáértésével támogatja az óvodapedagógusok munkáját, a rászoruló szülőknek pedig információt nyújt az elérhető szolgáltatásokról, jogokról, a szociális rendszer működéséről. A Család- és Gyermekjóléti Központ által szervezett előadásokon, megbeszéléseken elsősorban a gyermekvédelmi felelős vesz részt, aki beszámol az ott hallottakról az igazgatónak és a kollektívának.

Iskolák

Kiemelkedő az iskolákkal való kapcsolatunk, hiszen célunk és feladatunk a gyermekek felkészítése a sikeres iskolakezdésre. A későbbiekben folyamatosan figyelemmel kísérjük első osztályosaink fejlődését.

Bölcsődék

A kiscsoportot indító óvodapedagógusok meglátogatják a leendő óvodásokat a bölcsődékben.

Egyéb külső kapcsolatok

A nevelési időn túl lehetőséget biztosítunk, hogy a gyerekek fakultatív programokon vehessenek részt melynek finanszírozása szülői, pályázati vagy alapítványi támogatással történhet.

Különböző, változatos programokon veszünk részt, az Újpesti Kulturális Központ, az Újpesti Piac és UP Rendezvénytér szervezésében.

Szoros a kapcsolatunk az Újpesti Torna Egylettel (UTE): a jégcsarnokkal, a birkózó, a judo, a torna és a labdarúgó szakosztállyal. Több csoport is részt vesz a birkózó szakosztály által szervezett mozgásfejlesztő tornán, amely lehetőség szerint pályázatok útján támogatja az intézményünket. Az UTE jégcsarnoka ingyenesen lehetőséget biztosít a korcsolyázás megszerettetésére.

Ingyenes uszodai úszásoktatáson vehetnek részt a tanköteles korú gyerekek a Halassy Olivér Uszodában óvodapedagógusaink kíséretében.

A Fővárosi Állat- és Növénykertet évente legalább kétszer, a múzeumok kiállításait alkalmanként látogatjuk. Kapcsolatot keresünk és tartunk különböző állatvédelmi szervezetekkel, alapítványokkal, állatorvosi rendelővel, kutyakozmetikával, állatpatikával és az Igazságügyi Minisztériummal az Állatbarát pályázat kapcsán.

Belső szolgáltatásaink

A szülők igényeit figyelembe véve lehetőséget biztosítunk a nevelési időn túl, hogy a gyerekek fakultatív programokon vehessenek részt, amelynek finanszírozása szülői, pályázati, vagy alapítványi támogatással történhet:

- A középső és nagycsoportos gyermekek térítésmentesen vehetnek részt hittanoktatáson, korcsolyaoktatáson, valamint a tanköteles gyermekek az Önkormányzat által szervezett úszótanfolyamon.
- Nagycsoportos korú gyermekek számára heti egy alkalommal Mozgáskotta foglalkozást tartunk.
- Intézményünkben szakirányú fejlesztést végez: fejlesztőpedagógus, gyerekpszichológus, gyógy testnevelő, utazó gyógypedagógus, logopédus.
- Évente néhány alkalommal közös családi programot szervezünk (közös készülődések, barkácsolások, családi nap, kirándulás, színházlátogatás).
- Évente 6 alkalommal állatasszisztált foglalkozáson vesznek részt a csoportok.
- Évi 10 alkalommal Boldogságóra foglalkozást tartunk.

3. Gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységeink

A köznevelési törvény rendelkezései alapján óvodánk igazgatója felel a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért. Az óvoda gyermekvédelmi felelőse éves terv alapján dolgozik, amelyet év végén értékel. Részt vesz a kerületi továbbképzéseken, amelyről a testületet tájékoztatja. Szoros kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálattal, a szociális segítővel, az esetleges esetekről, történésekről rendszeresen feljegyzést készít.

Az óvodapedagógusok figyelembe veszik a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során segítséget nyújtanak a problémák kezeléséhez, vagy a megfelelő szakemberhez irányítják.

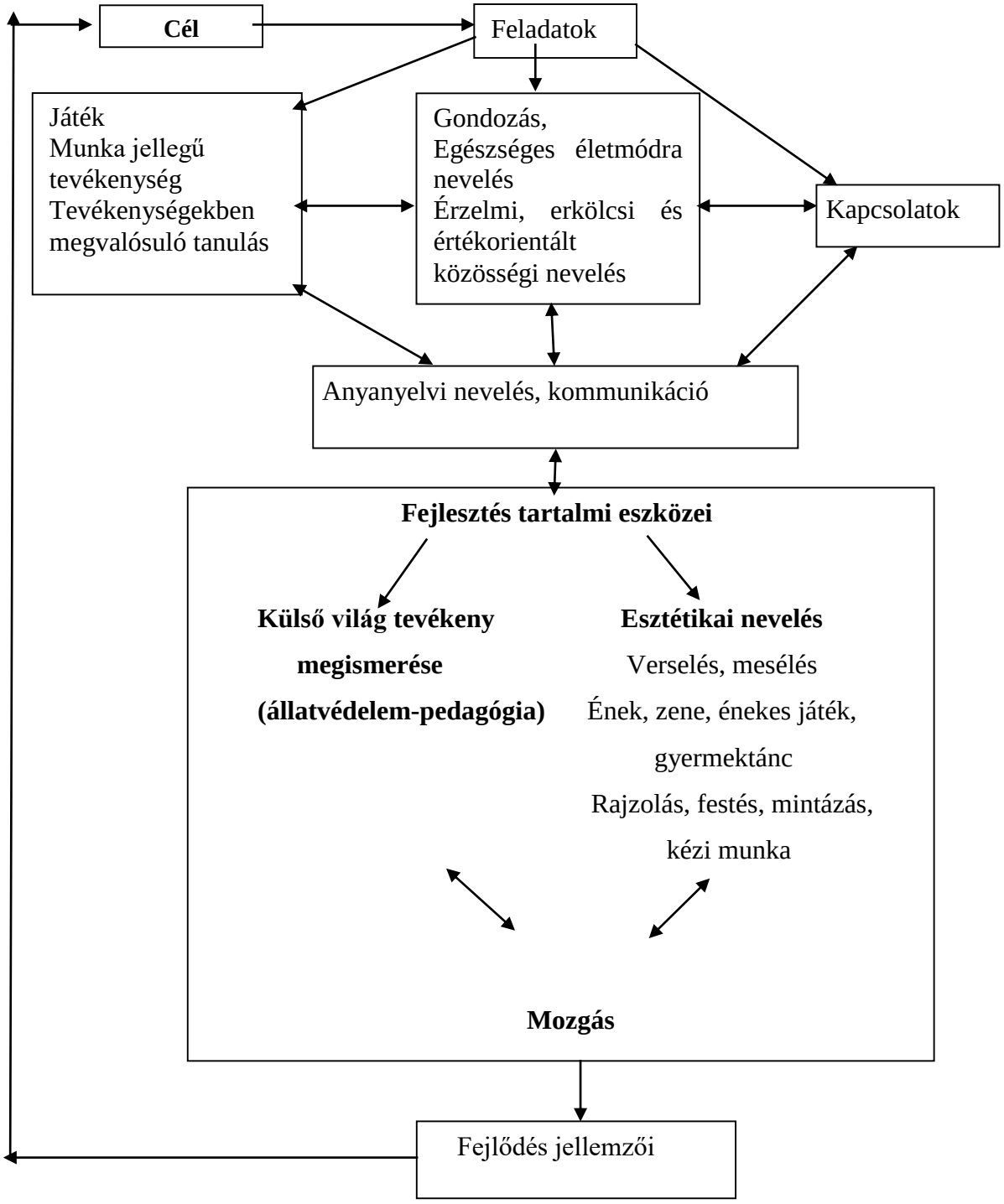
Az óvodapedagógus feladata: veszélyeztetettség esetén jelezzen az igazgatónak és a gyermekvédelmi felelősnek, valamint a jelzőrendszeri szabályoknak megfelelően járjon el a mindenkor hatályos jogszabályok alapján.

A kapcsolattartás formái:

- esetmegbeszélés
- jelzőrendszeri szakmaközi megbeszélés
- szociális segítő jelenléte
- nevelői értekezleten előadás
- családlátogatás (szükség esetén többször, a gyermekvédelmi felelőssel együtt)

A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó, ill. a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek érdekében kapcsolatot tartunk az érintett kisebbségi önkormányzatokkal, kisebbségi szervezetekkel, valamint segítjük a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

4. Óvodánk nevelési rendszere

Óvodáink nevelési rendszerét meghatározzák a nevelési célok, nevelési feladatok. A feladatok szorosan kapcsolódnak a nevelés alapvető kereteihez, a tevékenységi formákhoz, mely bővül a kapcsolatrendszerrel.

A tevékenységi formák a következők: játék, munka jellegű tevékenység, tevékenységekben megvalósuló tanulás, amelyhez szorosan kapcsolódnak a nevelés alapvető keretei: a gondozás,

egészséges életmódra nevelés és az értékorientált közösségi nevelés, amit közvetetten befolyásolnak a kapcsolatok.

Az anyanyelvi nevelés és a kommunikáció szorosan összefügg, és áthatja a nevelés alapvető kereteit, a gyermek tevékenységi formáit, a kapcsolatokat, valamint a fejlesztés tartalmi eszközeit. Kiemelt nevelési terület a külső világ tevékeny megismerése, mely magába foglalja az állatvédelem-pedagógiát, melyet kiegészítenek az esztétikai nevelés eszközei: verselés, mesélés, ének, zene, énekes játék, gyermektánc, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka és a mozgás.

Ennek együttes hatására jönnek létre a gyerekek egyéni fejlődésének jellemzői, amelyek elősegítik a cél megvalósulását.

5. Óvodai nevelésünk feladata

Gondozás és egészséges életmód alakítása

Feladata:

A gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése. Harmonikus, összerendezett mozgás és a testi képességek fejlődésének elősegítése. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének kialakítása, a testi fejlődés elősegítése. A gyermek fejlődéséhez és személyiségének fejlesztéséhez szükséges biztonságos környezet kialakítása. Fűtési szezonban a levegő megfelelő páratartalmának biztosítása érdekében hidegpárásító használata a csoportokban. Szükség esetén megfelelő szakemberek bevonásával speciális, prevenciós és korrekciós nevelési feladatok ellátása. Az egészség szomatikus, pszichikus és szociális harmóniájának biztosítása. Az egészséges életmód, a tisztálkodás, az étkezés, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, a szervezet védelme, edzése, óvása.

Az életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

Tevékenységek:

A helyes életritmust rugalmas, a gyermekek életkori és egyéni sajátosságait figyelembe vevő napirend, hetirend, szokás- és szabályrendszer kialakításával biztosítjuk. Elegendő idő biztosításával az egyes

tevékenységek mindig azonos időben ismétlődnek (étkezések, mindennapos testnevelés, levegőzés, pihenés). Lehetőséget adunk a nap folyamán relaxációs gyakorlatok alkalmazására.
Testápolás keretében alapozzuk meg a gyermek tisztaság iránti igényét és az egészségügyi szokásait. Járványos időszakban kiemelten figyelünk a kéz, levegő és használati tárgyak fertőtlenítésére. A gondozási tevékenységek során igyekszünk a környezettudatosság elveit szem előtt tartani.
Az étkezés önkiszolgálással és naposi tevékenységgel történik, az esztétikus terítés és a kulturált étkezési szokások betartásával. Fontosnak tartjuk az egészséges táplálkozás feltételeinek megteremtését, zöldség-gyümölcs napokkal, amely kiegészíti a közétkeztetést.
Az egyéni és életkori sajátosságokat figyelembe véve az öltözködés területén is önállóságra neveljük a gyerekeket. A pihenés, alvás a gyermek egyéni alvásigényének kielégítését, testi fejlődését szolgálja. Törekszünk a hetirendben megfogalmazott tevékenységek betartására, ezzel alakítjuk ki a gyermekekben a rendszeresség iránti igényt.

Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

Feladata:

Megteremtjük a mindennapok során az érzelmi biztonságot adó, derűs, szeretetteljes, nyitott, nyugodt és elfogadó légkört. Elősegítjük a szocializációt, amely tartalmazza a társadalom által meghatározott normákat, szokásokat, szabályokat, valamint a másság, különbözőség, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő gyerekek elfogadását. Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a gyermekek képesek legyenek érzelmeket megélni, azonosítani, megnevezni és kifejezni. Támogatjuk az érzelmi intelligencia fejlődését, mellyel elősegítjük a gyermekek önismeretének, önuralmának (szabály és feladattudat), kitartásának, empátiájának és a társaskapcsolatokban való jártasságának alakulását. Fontosnak tartjuk a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek és a családhoz való kötődés elsajátítását és erősítését. Az óvodapedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők viselkedése modell értékű kell, hogy legyen, amely elősegíti a közösségi érzés alakulását, a csoportkohézió kialakulását, szorosabbá tételét, a nemzeti hovatartozás interiorizációját. Rendelkezzenek alapvető ismeretekkel a fejlődésről, személyiségzavarokról, magatartásproblémák okairól, a tehetséggondozás módszereiről. Ismerjék a társas kapcsolatokra vonatkozó feltáró módszereket, a közösség kialakítását, fejlesztését elősegítő pedagógiai módszereket és a hatékony konfliktuskezelés eszközeit.
Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

Tevékenységek:

Az étkezések, öltözködés és egyéb testápolási teendők alkalmával kapcsolatokat hoznak létre, megtanulják figyelembe venni a másikat, szocializációjuk felgyorsul, fejlődik felelősségérzetük,

kötelességtudatuk. Lehetővé tesszük olyan tevékenységek végzését, melyek során elsajátítják az együttélés szabályait, e módon alakul a gyermekek szociális magatartása, empátiája, alkalmazkodó és együttműködő képessége, társas kapcsolatai.

Óvodánkba a 2026/27-es nevelési évtől alkalmazzuk a **Boldogságóra Integrált Programot**. A pozitív pszichológia legújabb kutatási eredményeit dolgozza fel korosztály specifikusan azzal a céllal, hogy elősegítse a gyerekek és fiatalok mentális egészségének és jóllétének fejlesztését, támogatva őket abban, hogy boldogabb és kiegyensúlyozottabb életet élhessenek, ugyanakkor egészséges megküzdési stratégiákkal reagálhassanak az élet elkerülhetetlen kihívásaira.

Boldogságóra Alapprogram (2014-től): Boldogságfokozó stratégiák, technikák és gyakorlatok játékos formában. A programban a témákhoz tartozó elméleti háttér, mesék, történetek, feladatlapok, csapatjátékok, gyerekdalok, Bagdy Emőke relaxációs gyakorlatai találhatóak. Témái a tanév 10 hónapja során, sorrendben: A hála gyakorlása, Az optimizmus gyakorlása, Társas kapcsolatok ápolása, Boldogító jó cselekedetek, Célok kitűzése és elérés, A megküzdés gyakorlása, Az apró örömök gyakorlása, A megbocsátás gyakorlása, Testmozgás, Fenntartható boldogság.

Célunk olyan optimista, magabiztos és kitartó óvodások nevelése, akik megoldandó feladatként kezelik a mindennapi kihívásokat, észreveszik az élet szépségeit, az örömteli pillanatokat, és boldog, határozott, pozitív énképpel rendelkező iskolássá, majd felnőtté válnak.

Anyanyelvi és értelmi nevelés

Feladata:

Az anyanyelvi nevelés és a kommunikáció kiemelt jelentőségű a nevelés egész folyamatában. Sokrétű, árnyalt jelrendszer, amelyet a felnőttekhez és társaihoz való viszonyának fejlődése során sajátít el a gyermek. A beszéd elősegíti a szocializációt, az esztétikai érzék fejlődését, valamint az irodalmi élmények kialakulását. Fontos a beszédkapcsolatok erősítése, amely fenntartja a beszédkedvet, e mellett önfegyelmük, türelmük fokozatos fejlesztésével érjük el a beszédfegyelem kialakulását. A gyermek igényli a meghallgatást, kérdéseire a válaszadást. A beszéd és a gondolkodás egymással szoros kapcsolatban áll. A beszéd alakulása során gyarapodik a szókincse, fejlődik a mondatalkotó képessége, amely nagyban megkönnyíti a sikeres iskolakezdést. Egész nap folyamán tudatosan ügyelünk a modellértékű, hiteles kommunikációra, a személyes példaadásra, a tiszta, szép, jól artikulált, nyelvtanilag helyes beszédre, felhasználva a dinamika, hangsúly, hanglejtés, hangszín kifejező, nyomatékos erejét, szerepét, valamint a metakommunikációs eszközök használatát. Támogatjuk a magyar nyelv elsajátítását a más nemzetiségű gyermekek nyelvi kultúrájának tiszteletben tartása mellett.

Értelmi képességek fejlesztése során elsősorban a gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire alapozva, változatos tevékenységeket biztosítunk.

Spontán és irányítottan szerzett ismeretek elsajátításával, rendszerezésével, bővítésével segítjük elő a megismerő folyamatok (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás), az anyanyelvi-, és kognitív képességek fejlődését, valamint a szerzett ismeretek, tapasztalatok különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlását, az alkotóképesség fejlesztését.
Különösen fontosnak tartjuk a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő, ösztönző környezet biztosítását, esetenként digitális eszközök bevonásával.
A kiemelt figyelmet igénylő (tehetséges, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, elhanyagolt nevelésű, részképességben lemaradt, SNI, BTMN, stb.) gyermekeket egyéni fejlesztéssel, szakemberek bevonásával neveljük.

Tevékenységek:

Kommunikációs játékok alkalmazásával, párbeszédes helyzetek teremtésével, nonverbális eszközök alkalmazásával nyílik lehetőség a gyerekek beszédkedvének fokozására. Inspiráljuk őket arra, hogy a passzív szókészletből minél többet alkalmazzanak, így tudják használni a beszédet az önkifejezés, a gondolkodás eszközeként. Beszélgetések kezdeményezésével, (pl. a hét első napján meséljék el az előző hétvégén történt eseményeket) élmények meghallgatásával ösztönözzük a szóbeli közlésre, a gyermekek közötti kommunikációra. Személyes példaadással, tapintatosan korrigáljuk a nyelvtani hibákat.
A drámajátékok, bábozás és a dramatizálás lehetőséget nyújt a szókincs és a metakommunikációs ismeretek bővítésére (érzelmeket jelző gesztusok, arckifejezések, testtartások, stb.). A beszédtechnika és a helyes kiejtés fejlődése érdekében anyanyelvi és artikulációs játékokat alkalmazunk.
Az óvodapedagógus differenciáltan foglalkozik az anyanyelv, kommunikáció területén lemaradást mutató, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel (szükség esetén szakember bevonásával), valamint a tehetséges gyermekekkel.
Lehetőségeket teremtünk a gyermekek számára olyan szituációk, élethelyzetek átélésére, melynek során megismerhetik a felfedezés és kutatás örömeit. Segítséget nyújtunk olyan tapasztalatok szerzéséhez, amelyben a gyermekek saját teljesítőképességüket is megismerhetik. Lehetőséget kínálunk a spontán és szervezett tapasztalatszerzésre, megfigyelésre és felfedezésre.
A tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segítjük a gyermekek személyiségének kibontakozását.

6. A gyermekek tevékenységi formái

Játék

Feladata:

A játék a gyermek legfontosabb fejlesztő tevékenysége, így a nevelésünk leghatékonyabb eszköze, melyhez biztosítjuk a nyugodt légkört, a megfelelő, biztonságos helyet, elegendő időt, változatos eszközöket. Elemi pszichikus szükségletek elégülnek ki a játék folyamán, amelyhez zavartalan feltételeket teremtünk, ezzel elősegítjük a szocializációt és az értelmi fejlődést. A játéknak át kell hatnia a mindennapos tevékenységeket, mert a játék formálja az értelmi, érzelmi és társas folyamatokat, és elősegíti a pozitív és negatív élmények kijátszását, feldolgozását.

A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában jeleníti meg. Így válik a játék kiemelt jelentőségű, tájékozódó, a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét, az elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Tiszteletben tartjuk a gyermeki játék önállóságát, ennek tükrében csak szükség szerint kapcsolódunk be a játékba.

A felnőtt mintát ad, bevonható társként jelen marad, kezdeményez, ha a játék elakad, valamint jelenléte lehetővé teszi a társas kapcsolatok alakulását. Az óvodában fontos a spontán szabad játék túlsúlyának érvényesülése, mely megjelenik a napirendben, időbeosztásban, tevékenységszervezésben. A különböző módszereken túlmenően olyan eszközöket is használunk, melyek örömforrást jelentenek azoknak a gyerekeknek, akik nem képesek arra, hogy érzékelésüket és mozgásukat megfelelően integrálják. SNI gyerekek aktivizálható képességeinek felhasználásával igyekszünk fejlődésüket elősegíteni. Játékos formában törekszünk a részképesség-zavarral küzdő és kiemelt figyelmet igénylő gyerekek képességeinek korrekciójára és/vagy kompenzációjára. Lehetőséget adunk a tehetséges gyermekek képességeinek kibontakoztatására.

Az óvodás kor játéktípusai:

Gyakorlójáték során a gyerekeknek lehetőségük nyílik arra, hogy egyes tevékenységeket begyakoroljanak, amelyeket funkcióöröm kísér.

Szerepjáték, szimbolikus játék alkalmával a megszerzett ismereteket, tapasztalatokat és elképzeléseiket az érzelmek tükrében játsszák ki magukból.

Barkácsolás során gyakorolják a vizuális technikákat, ill. önmaguk készítik el a játékhoz szükséges eszközöket, fantáziájuk kibontakozhat.

Dramatizálás és bábozás során irodalmi és saját élményeiket elképzeléseik szerint, kötetlen módon jelenítik meg, valamint lehetőségük nyílik a báb személyiségébe bújva az őket érő lelki élmények kijátszására, feldolgozására.

Konstruáló játék során a gyerekek különböző építőelemekből, alkatrészekből, anyagokból, dobozokból, a teremben található tárgyakból építményeket, játékeszközöket hoznak létre.

Szabályjáték során meghatározott szabály szerint játszanak, önkéntes vállalás alapján. Elősegíti a kudarctűrő képesség fejlődését, az alá- és fölérendeltségi viszonyokhoz való alkalmazkodást, az önfegyelem, monotóniatűrés, szabálytudat kialakulását.

Az értelemfejlesztő, képességfejlesztő játékok biztosítják a gyermekek értelmi képességeinek fejlődését és lehetőséget adnak a prevencióra, a korrekcióra, valamint a tehetséggondozásra.

Munka jellegű tevékenység

Feladata:

A munka önként végzett, játékos jellegű, aktív tevékenység, cselekvő tapasztalás, a személyiségfejlesztés fontos eszköze, amely segíti az önállóság fejlődését, valamint a közösségi kapcsolatok alakulását. Munkavégzés közben a gyerekek megfigyeléseket végeznek, tapasztalatokat, ismereteket szereznek természeti, társadalmi környezetükről. Célra irányuló tevékenység, külső indíttatásból fakad, a gyermektől belső figyelmet, kötelezettségvállalást, felelősségtudatot kíván, és annak teljesítését igényli. Megalapozza a munka és annak eredményének megbecsülését, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok (mint például a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság) alakításának fontos lehetőségét. Elsőként az önkiszolgálást emeljük ki, mivel ezzel a tevékenységgel találkoznak az óvodába lépéstől kezdve a mindennapok során. Figyelembe vesszük a munkavégzéshez szükséges egyéni képességüket, alkalmasságukat, munkatempójukat. Fontosnak tartjuk, hogy ügyeljenek saját környezetükre, a játékok rendbe tételére és tisztántartására, az élősarok gondozására, valamint a szekrényük rendjére. Fokozottan szem előtt tartjuk, hogy megismertessük őket a saját és mások munkájának hasznosságával, fontosságával, értékével, ezért olyan tevékenységeket szervezünk, amelyek a gyermekek közvetlen környezetét érintik, és végig kísérik mindennapjaikat.

Fontos az óvodapedagógus körültekintő szervezése, eszközök, szerszámok beszerzése, amelyek használatával a gyerekek elsajátíthatják a munkavédelmi és balesetvédelmi szabályok betartását, megfigyelhetik, megismerhetik és gyakorlatban alkalmazhatják az aktuális munkák menetét, annak eredményét.

Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Feladata:

Az óvodában a gyerekek spontán, önkéntelen módon tanulnak. A tapasztalat-, és ismeretszerzés az egész nap folyamán létrejövő helyzetekből adódik, nem csupán az óvodapedagógus által tervezett, kezdeményezett foglalkozásokon és időkereteken belül. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás

gyermek kompetenciáinak és képességeinek fejlesztése. Az óvodapedagógus, a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

A gyermekeket fokozatosan juttatja el a képszerű gondolkodástól az elemi fogalmi gondolkodás szintjére. A tanulás befolyásolja a gyerekek világképének alakulását. A tanulás feltétele a cselekvő aktivitás, sokrétű tapasztalás, a felfedezés lehetőségeinek biztosítása.

A tanulás többféle módon történhet. A spontán játékos tapasztalatszerzés, utánzáson alapuló, minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás (szokások alakítása) a teljes személyiség fejlődését, képességek fejlesztését segíti elő. Az ismeretszerzés elsősorban a gyermeki kérdésekre, válaszokra, igényekre épül. A tervezett, irányított kezdeményezéseken, a gyakorlati problémák és feladatok megoldásával fejlődik a gyermek gondolkodása. A tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékelés segíti a gyermek személyiségének kibontakozását, különös figyelemmel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél. Az óvodapedagógus differenciált tervezés által, a megfelelő módszerek, eszközök, szervezési formák alkalmazásával, az egyéni képességekhez mérten, bővíti a gyermekek ismereteit. Reálisan, változatos formában és módszerekkel értékeli a gyerekek fejlettségének megfelelően a lezajlott tevékenységet. Az értékelés eredményeit felhasználja a fejlesztési feladatok meghatározásában. A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

7. Komplex tevékenységek rendszere

Kiemelt nevelési területünk

Külső világ tevékeny megismerése (környezeti és matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése)

Feladata:

Kiemelt feladatnak tartjuk a külső világ tevékeny megismerésére, a természet védelmére, a természet iránti tiszteletre, megóvására, környezettudatosságra, az állatok szeretetére és védelmére való nevelést. A gyermek szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezetéről szerez közvetlen tapasztalatot, amely segíti a környezetben való eligazodást, tájékozódást, és az ismeretszerzést. A környezettel való ismerkedés közben folyamatosan fejlődik a természethez és a tárgyi környezethez való viszonyulása.

Pozitív érzelmi ráhatás mellett kialakul a védelem, az értékek megőrzése és a fenntarthatóság iránti igény. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, Újpest értékeit, néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét. Elősegítjük a nemzeti, etnikai kisebbséghez, a hazájukat elhagyni kényszerülő (migráns) családokból származó gyermekek óvodai nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integrálódását, és a lehetőségekhez képest biztosítjuk az önazonosság megőrzését, nemzeti identitásuk ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét valamint az inkluzív nevelést.

Óvodapedagógusaink kiemelten figyelembe veszik az éves tervezésnél (a csoportjába járó kiemelt figyelmet igénylő, SNI, BTMN és tehetségígéretes gyerekek képességeit is figyelembe véve) azokat a témaköröket, melyek az állatokhoz, természethez és a környezethez kapcsolódnak, és amelyeket jellemez a más tevékenységi területekkel való komplexitás.

A külső világ tevékeny megismerése során lehetőség nyílik matematikai tapasztalatszerzésre, így alakul ítélőképességük, számfogalmuk, fejlődik tér-, sík-, és mennyiségszemléletük, problémamegoldó gondolkodásuk, összefüggéseket ismernek fel, amelyeket a tevékenységeikben is alkalmaznak.

Tevékenységek:

Az állat és környezetvédelemhez kapcsolódóan a Világnapok mentén, projekthetek formájában komplex módon dolgozzuk fel az adott témaköröket. Ezen kívül, a gyermekek mindennapjait folyamatosan áthatja a megfigyeltetés, cselekedtetés, tapasztalatok összegzése, rendszerezése. A természet változásait minden évszakban megfigyeltetjük séták, kirándulások alkalmával, melynek során nyomon követjük a természetben végbemenő folyamatokat. A kerti munkákat folyamatosan végezzük: növények ültetése, levélgereblyézés, hólapátolás, vetés, palántázás, locsolás, lehetőség szerint komposztálás, stb. A hulladékhasznosítás, valamint az újrahasznosítás fontosságát is megismertetjük (pl. szelektív hulladékgyűjtés, barkácsolás újrahasznosítható anyagokból) a fenntarthatóság szellemében. Szimulációs játékok megteremtésével biztosítjuk, hogy különböző helyzeteket éljenek át. Élősarkot hozunk létre a gyűjtött termésekből, ágakból, kavicsokból, csigákból, magvakból, hulladék faanyagokból, azokat rendezzük, hasznosítjuk, bővítjük. Megismertetjük a gyermekekkel a gyümölcsök, zöldségek felhasználásának változatos módjait (befőzés, savanyúság eltevés, szüret-mustkészítés, zöldség-gyümölcstál, saláta készítése, gyümölcslevek préselése). Megtanulják a közlekedés szabályait, a közlekedési eszközök fajtáit, beszélgetünk a családról, az összetartozás fontosságáról, a foglalkozások sokféleségéről. Egészséghét keretében dolgozzuk fel a testünk témakört, mely nem csak a test megismeréséről szól, hanem az egészség és betegség összefüggéseinek feltárásáról, és a hozzá kapcsolódó tevékenységekről, szakmákról, foglalkozásokról.

Ünnepekről megemlékezünk, ápoljuk a népi hagyományokat (locsolkodás, préselés, télűzés), erősítjük az ünnepi hangulat kialakulását, elmélyülését.
Minden évben örökbe fogadunk egy állatkerti állatot, akit rendszeresen látogatunk. Kapcsolatot tartunk állatvédő szervezetekkel, alapítványokkal, akik részére évente egy alkalommal adományokat gyűjtünk.
A **matematikai tartalmú tapasztalatok** szerzése komplex módon történik, amely alapján fejlődik a gyermek tér, sík és mennyiség szemlélete, alakul ítélőképessége és felismeri a különféle viszonyokat (mennyiségi, alaki, nagyságbéli, téri). A környezetben található anyagok, termések és tárgyak felhasználásával változatos matematikai játéklehetőséget biztosítunk, felfedeztetjük a benne rejlő matematikai tapasztalatszerzési lehetőségeket, melynek során alapműveleteket sajátítanak el: csoportosítás, válogatás, halmazképzés, becslés, számlálás, mérés, összehasonlítás, különbségek, hasonlóságok észrevétele, sorba rendezés, összefüggések felismerése, ítéletalkotás.

Módszertani alapelveink:

- A gyerekek számára lehetővé tesszük a külső világ folyamatos, tevékeny, közvetlen tapasztalatszerzés által történő megismerését.
- Ösztönözzük a gyermekeket arra, hogy fedezzék fel a természet szépségeit, a környezetüket és az abban végbemenő változásokat, óvják, védjék, szépítsék szűkebb és tágabb környezetüket.
- A tevékenységekbe ágyazott ismeretszerzés játékos módon, egyéni képességekhez mérten, differenciáltan történik.
- Kérdésekkel, magyarázatokkal és eszközökkel (pl. IKT) segítjük a tárgyak és jelenségek tanulmányozását.
- Fejlesztjük megfigyelőképességüket, emlékezetüket, figyelmüket, képzeletüket, gondolkodásukat, téri tájékozódásukat.
- Felfedeztetjük és tudatosítjuk a külső világ tevékeny megismerésében rejlő matematikai tapasztalatszerzési lehetőségeket, játékos formában,
- Ösztönözzük a gyermekeket a matematikai tevékenységek gyakorlására, a problémahelyzetek megoldására, a matematikai fogalmak elsajátítására és használatára.
- Elősegítjük a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- Törekszünk az igényes környezetkultúra megalapozására.
- Elősegítjük a harmonikus életvitel szokásainak kialakulását.
- Törekszünk a fenntarthatóság alapjainak elsajátíttatására.

- Konkrétan, reálisan, változatos formákkal és módszerekkel, a gyerekek fejlettségének megfelelően értékeljük a lezajlott tevékenységet. Az értékelés eredményeit az óvodapedagógus felhasználja a fejlesztési feladatok meghatározásában.
- Megteremtjük a kiemelt figyelmet igénylő (SNI, BTMN, tehetségígéretű) gyerekek fejlesztésének speciális feltételeit is (hely, idő, eszköz, alkalom), hogy természetes körülmények között, spontán és szervezett módon jussanak tevékenységekben megjelenő tapasztalatszerzési lehetőségekhez.

A tevékenységhez kapcsolódó programok, események:

Állatvédelmi Témahét	ősz
Állatok Világnapja	október 4.
Mihály Nap / Szőlő szüret	szeptember / október
Márton Nap	november 11.
Maci Hét	január utolsó hete
Sünök Világnapja	február 2.
Víz Világnapja	március 22.
A Föld Napja	április 22.
Állategészségügyi Világnap	április 24.
Madarak és Fák Napja	május 10.
Méhek Világnapja	május 20.
Környezetvédelmi Világnap	június 5.

- Újpesten szervezett kiállítások, rendezvények látogatása
- Budakeszi Vadaspark, Fővárosi Állat- és Növénykert látogatása, Barka állatsimogató
- Állatmentő szervezetek, állatorvosi rendelő, állatpatika látogatása
- Margitszigeti, Városligeti, Farkas-erdei kirándulások
- Újpesti Rex Állatsziget látogatása
- Piaci látogatások
- Pékműhely látogatása
- Tűzoltóság megismerése
- Mentőállomás megtekintése
- Közös kirándulás szervezése

További nevelési területek

Mozgás, testi nevelés

Feladata:

Fontosnak tartjuk a mozgás fejlesztését, a pszichomotoros készségek és képességek kialakítását, amelyet a mindennapos testnevelés mellett a játékidőben spontán végzett mozgásos tevékenység által biztosítunk. Megragadunk minden lehetőséget az intenzív mozgásfejlesztésre, amelynek transzfer hatása által a gyermekek értelmi képességei is fejlődnek. A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,

b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,

c) szervezett mozgásos tevékenység.

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert. Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető. A helyesen megválasztott mozgásanyag változatos gyakoroltatásával megfelelő intenzitású, derűs légkörű testmozgással fejlesztjük a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás), testi képességeiket (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség és egymásra figyelés). A mozgásos tevékenységek hozzájárulnak a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások kialakulásához. A mozgás pozitív hatással van szervezetük egészére, teherbíró és ellenálló képességükre, a szervek fejlődésére, a tartáshibák és az ortopédiai rendellenességek megelőzésére. Az eszközök megválasztásánál figyelembe vesszük az SNI és BTMN gyerekek speciális igényeit.

Motorikus képességeik fejlődése mellett segíti a térben való tájékozódást, a testséma kialakulását, helyzetfelismerést, alkalmazkodóképességet, a személyiség akarati tényezőinek kialakulását. Igény szerint lehetőséget biztosítunk az úszás, korcsolya, judo, játékos gyermektorna és focioktatásra (a nevelési időn túl, szükség esetén finanszírozása szülői, pályázati, vagy alapítványi támogatással

történhet). Az SNI, valamint a tehetségígéret gyermekeknél speciális mozgásfejlesztő eszközöket biztosítunk.

Az egészséges életmódra nevelés szerves része. Játékos módon fejleszti a gyermek természetes mozgását. Segíti a térben való tájékozódást, a térpercepció fejlődését, az eligazodást és az alkalmazkodó képességet, a társra való odafigyelést.

Biztosítja a gyermek szervezetének biológiai egyensúlyát. Fejleszti a gyermek nagy- és finommozgását, testsémáját, fizikális erőnlétét, a tüdő vitálkapacitásának fejlődését és az egyes szervek teljesítő képességét. Segít a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában. Erősíti a kezesség kialakulását, dominanciáját. Fejleszti a szem-kéz és szem-láb koordinációt. A mozgás során alkalmazott ritmikus tevékenység elősegíti a gyermek ritmusérzékének kialakulását.

Minden nap játékos mozgást, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeket /teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában a pedagógus által irányítva/ kell biztosítani minden gyermek számára (beleértve a SNI gyermekeket is), az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve.

Tevékenységek:

A mozgásfejlesztés ebben az életkorban nem korlátozódik csak irányított tevékenységekre, hanem a nap bármely szakában jelen van. Teret ad a szabad játék, az udvari tevékenységek, és a mindennapos torna. Célzott testmozgásokkal, irányított tevékenységek során történik a nagymozgások fejlesztése, melyeknél a mozgások ritmusa, iránya változó, ezek hozzájárulnak a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy- és kismozgások kialakulásához, és a térpercepció fejlődéséhez. Játékokba ágyazottan, komplex tevékenységek során fejlesztjük a gyermekek testsémáját**,** megismertetjük és megnevezzük a testrészeiket. Óvodáskor végére igyekszünk kialakítani a laterális dominanciát, a helyes testtartást, testképet. Változatos eszközökkel fejlesztjük a szem-kéz, szem-láb koordinációt. Labdajátékok során gyakorolják a dobást és elkapást, pattintást, labdavezetést.

Módszertani alapelveink:

- Biztosítsunk a napirendben a tevékenység végzésére elegendő időt.
- Törekedjünk a mozgás megszerettetésére, a mozgáskultúra fejlesztésére.
- Ismertessük meg a gyerekekkel az egészséges életmód alapelveit.
- Vegyük figyelembe a gyerekek egyéni fejlettségi szintjét, testi képességeit. A pozitívumok megerősítésével végezzük a hiba javítását.
- Használjunk tornaszereket az udvari játékok alkalmával.
- Biztosítsuk a lehetőséget, hogy a foglalkozáson kívül is kötetlenül, kedvük szerint mozogjanak.

- Tanítsuk meg az eszközök biztonságos és rendeltetésszerű használatát.
- Törekedjünk változatos mozgásos játékok megismertetésére, megszerettetésére.
- Fejlesszük a személyiség kudarctűrő képességét.
- Segítsük elő a testséma fejlődését.
- Teremtsük meg a jó hangulat, jó közérzet feltételeit.
- Tegyük lehetővé differenciált feladatadással, hogy minden gyermek /SNI gyermekek és tehetségígéretek is/ sikerélményhez juthasson.
- Gyakoroltassunk percepciófejlesztést alapozó mozgásokat.
- Segítsük elő, hogy a komplex testmozgások együttesen hassanak a gyermek személyiségének fejlődésére.
- Tervezésnél, szervezésnél, feladatadásnál fokozottan figyeljünk a balesetek megelőzésére.

Verselés, mesélés

Feladata:

A mesék, versek, mondókák érzelmi biztonságot adnak, segítik megalapozni a gyerekek irodalom iránti szeretetét, későbbi igényüket az olvasás és költészet iránt, valamint az érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődés és fejlesztés egyik legfőbb segítői. Az irodalmi nevelés az anyanyelvi nevelés fontos eszköze, melyben kiemelt figyelmet kap a klasszikus, a népi és a kortárs költészet gyönyörködtető alkotásainak megismertetése. Ezért lényeges, hogy csak nyelvileg tiszta, értékes mesét, verset halljanak. Az éves irodalmi tervezés anyaga változatos legyen, gerincét a magyar népmesekincs, népi mondókák, a magyar kultúra részét képező gyermekversek, játékok és klasszikus, kortárs irodalmi művek egyaránt alkossák. A mese és versmondás a nap folyamán bármikor kezdeményezhető, melyet a spontán adódó helyzetekre, a kedvező körülmények tudatos kivárására, a mese és vers hallgatás szokásainak kialakítására építünk. Az irodalmi élmények feldolgozását segítjük a mesék, versek ismétlésének gyakoriságával: a bábozás, dramatizálás, improvizálás, mese és versmondás lehetőségeinek megteremtésével, a játékban, vizuális tevékenységekben való megjelenítésével. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. Feloldást kínálnak a gyerekek feldolgozatlan indulataira, szorongásaira.

A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük,

szókincsük. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.
A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.
Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

Tevékenységek:

A mindennapi mese- és vershallgatás szeretetét az óvodapedagógus élményt nyújtó előadásmódja segíti elő, amely a kisgyermek személyiségfejlesztésének elmaradhatatlan részét képezi. A gyermekek változatos módon dolgozzák fel a hallott, látott élményeket (saját szavaikkal, szerepjáték, mesemondás, élményrajz, saját készítésű bábok, dramatizálás segítségével). A népi mondókákat, formula meséket a hozzájuk kapcsolódó változatos, ritmikus mozdulatokkal sajátítják el. A képolvasást elősegíti a képeskönyvek lapozgatása, valamint a képekről való történetmesélés. Elsajátítják a könyvek óvását, az iránt uk való tiszteletet.
Az önkifejezés egyik módja a gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása, a kreatív fantáziájának megvalósulása, improvizálása. Biztosítjuk a helyet, időt a játéktevékenység során a meseelemek megjelenítésére, ismétlésére, gyakorlására.

Módszertani alapelveink:

- Legyen élményt nyújtó az óvodapedagógus előadásmódja, alkalmazza a beszéd hangtani elemeit, mellőzze a szleng kifejezéseket.
- Az óvodapedagógus a meséhez kapcsolódó spontán kérdésekre mindig válaszoljon.
- Tartsa szem előtt a többszöri ismétlés fontosságát.
- Ismertesse meg a gyermekeket a népköltészettel, a klasszikus és a kortárs alkotásokkal is.
- Biztosítsa a zavartalan körülményeket, az érzelmi biztonságot nyújtó intimitást a meséléshez és a vers hallgatásához.
- Alkalmazzon változatos és esztétikus szemléltető eszközöket, figyelembe véve az SNI gyerekek képességeit is.
- Ösztönözze a gyerekeket önkéntes mesemondásra, verselésre, választékos magyar beszédre. Fedezze fel és támogassa a tehetségígéretű gyermekeket.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Feladata:

Az óvodai ének-zenei nevelés alapjait Kodály Zoltán útmutatásai alapján Forrai Katalin dolgozta ki, a mindennapi ének-zenei tevékenységben az ő módszertani ajánlásait vesszük alapul. Kiemelt jelentősége van a magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok és táncok megismertetésének, megszerettetésének, a hagyományok ápolásának, megőrzésének, mert ezekben a nyelv és a dallam tökéletes egységet alkot.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, dúdolók, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek. Felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Fontosnak tartjuk a népi hagyományok átörökítését, néptáncok, népi játékok, népdalok megismerését, éneklését, továbbélését, a szülőföldhöz való viszony erősítését. Az óvodapedagógus és a gyermek közötti személyes kapcsolat alakítása, erősítése is kiemelt feladat.

Tevékenységek:

Mondókák, dalok segítségével különböző zenei feladatok gyakorlása. Az egyenletes lüktetés, a ritmus érzékeltetése, ritmus- és dallammotívumok visszaadása változó formában, eszközökkel és eszköz nélkül. A gyors-lassú, a halk-hangos, a mély-magas érzékeltetése változatos módon. Egyszerű táncelemek gyakorlása, a játékos és utánzó (esetenként spontán) mozdulatok végzése a gyermek mindennapi tevékenységévé kell, hogy váljon. A nap folyamán lehetőséget biztosítunk az éneklésre, körjátékok játszására, zenei improvizációra.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs és külföldi zenei alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában, valamint a zenei anyanyelv kialakulásában. A zenehallgatás anyagának kiválasztásával segíti az óvodapedagógus a gyermekek nemzeti hovatartozásának kialakulását.

Módszertani alapelveink:

- Az óvodapedagógus keltse fel a zene iránti érdeklődést.
- Szerettesse meg az éneklést és a gyermekdalokat, körjátékokat, éreztesse meg a közös éneklés örömét.

- Formálja a zenei ízlést, alakítsa ki az esztétikai fogékonyságot.
- Adjon lehetőséget az önálló éneklésre, használjon változatos eszközöket.
- Fejlessze a zenei hallást, ritmusérzéket, zenei emlékezetüket.
- Váljék mindennapos tevékenységgé az éneklés, a zenélés és a táncolás.
- Ismertesse meg a néphagyományhoz kapcsolódó játékokat, dalokat, táncokat, szokásokat.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál vegye figyelembe a nemzetiségi, etnikai kisebbség hagyományait is.
- Biztosítson lehetőséget és támogassa a zenei improvizációt.
- Használja ki az infokommunikációs eszközök alkalmazásának lehetőségeit a zenei nevelésben.
- Esetenként a különleges bánásmódot igénylő gyerekeknél speciális zenei-mozgás terápiát alkalmazzon.
- Kiemelten foglalkozzon a zenei téren tehetséget mutató gyermekekkel, ezzel is támogatva a tehetségígéretek differenciált fejlesztését.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Feladata:

A gyermeki személyiség fejlesztésének fontos eszköze a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való megismerkedés. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

A műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, a tárgyi környezettel való ismerkedés során fejlődik és alakul a gyermek belső képi gondolkodása, ízlése, esztétikai érzéke, viszonyulása az alkotásokhoz. Az óvodapedagógus biztosítja a teret változatos módon, a nyitott polcon elhelyezett változatos eszközöket, anyagokat, valamint a kreatív önkifejezésre serkentő, alkotó hangulatot biztosító légkört. Megismerteti a gyermeket a változatos ábrázolási technikákkal, elsajátításuk módjával, a szükséges eszközök használatával, elősegíti finommotorikájuk, grafomotoros képességeik fejlődését, kézizomzatuk erősödését. A vizuális tevékenységek tárgyi feltételeinek megteremtése mellett érzelmi, hangulati elemekkel ösztönző élményekkel serkentjük a gyermekek fejlődését (évszakok, ünnepkörök, átélt élmények témáinak feldolgozása). Fantáziájukat képi sablonokkal, sémákkal nem korlátozzuk, mivel a gyermeki alkotás belső képek gazdagítására épül. Kialakítjuk bennük az igényt az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikus alakítására, és az élmények befogadására. Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termések felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

A plasztikai kifejezőképesség, a komponáló- és rendezőképességük folyamatosan alakul. Gazdagodik tér-, forma-, és színképzetük, fogékonnyá válnak az esztétikumra. Fantáziájuk, kreativitásuk, képzelő erejük folyamatosan fejlődik a tevékenységek által. A gyermekek valamennyi alkotását értéknek tekintjük, és arra késztetjük őket, hogy egymás munkájára is odafigyeljenek. Gondoskodunk produktumaik folyamatos bemutatásáról, az elkészült munkákat felhasználjuk a csoport, valamint az óvoda esztétikus díszítésére.

Tevékenység:

Rajzolás: különböző formájú, színű, nagyságú felületeken, változatos anyagú alapanyagokon, változatos eszközökkel.

Festés: különböző típusú technikákkal, festékekkel, eszközökkel.

Plasztikai munkák: kezdeti fokon különböző díszítő eljárásokkal (agyag, gyurma, lisztgyurma, homokgyurma formálása, alakítása) emberalakok, tárgyak mintázása, rendezése, térbeli kompozíció készítése, fantáziaviláguk térbeli megvalósítása.

Építés: sorakoztatás, kisebb és nagyobb térbeli alakzatok építése különféle anyagokból (homok, hó, dobozok, kavicsok, stb.).

Képalakítás: festés, rajzolás, vágás, tépés, ragasztás, karcolás, nyomatkészítés, tus, diófapác, viaszkarc, fonalkép, varrás, kiszúrás, lyukasztás, papírbatik, kivágott képek, textil anyagok, termések, termények, stb. felhasználásával, valamint leporellókészítés.

A kézimunka különböző fajtái: hajtogatás, varrás, (álarcok, díszletek, bábok, ajándékok) domború készítése, barkácsolás, kollázs, montázs, kasírozás. Hulladék újrahasznosítás barkácsolás során.

Népi kismesterségek: szövés, fonás, hímzés, nemezelés, batikolás, agyagozás, természetes anyagok felhasználása.

Műalkotások megismertetése: múzeumok látogatása, reprodukciók, kortárs és külföldi műalkotások megtekintése.

Kézműves foglalkozás szervezése az érdeklődő gyermekek részére napirenden belül történik, előre összeállított terv szerint.

Módszertani alapelveink:

- Az óvodapedagógus keltse fel a gyerekek tevékenységi vágyát, valamint alakítsa ki az igényüket az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- Biztosítsa a tevékenységekhez a megfelelő teret, változatos eszközöket / kiemelt figyelmet igénylő gyerekek esetén a speciális eszközöket.
- Ismertesse meg a gyermekeket az eszközök használatával.

- Használjon különböző anyagokat, eszközöket, technikai alapelemeket és eljárásokat, kiemelt figyelmet igénylő gyerekeknél is, fejlettségükhöz mérten.
- Törekedjen a munkafogások szabályainak betartására, a balesetmentes eszközhasználatra.
- Vegye figyelembe az egyéni képességbeli különbségeket a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében is.
- Ismertesse meg a gyerekeket a képzőművészeti alkotásokkal, valamint népi kismesterségekkel, kortárs, külföldi műalkotásokkal.
- Segítse elő az esztétikai érzék fejlődését a környezet alakításában.
- Ösztönözze a kreativitás fejlődését.
- Segítse elő ötleteik megvalósítását.
- Támogassa tehetségük kibontakoztatását, esetenként pályázatokon, versenyeken szerepeltetjük munkáikat.
- Értékelje konkrétan, reálisan, változatos formákkal és módszerekkel, a gyerekek fejlettségének megfelelően az elvégzett munkát. Az értékelés eredményeit használja fel a fejlesztési feladatok meghatározásában.

8. Az iskolai alkalmasságra való felkészítés

Az óvodáskor végére a gyermek a belső érés, a családi és az óvodai nevelés eredményeképpen alkalmassá válik az iskolakezdésre.
Az iskolai alkalmasság kritériumait több szempontból kell megközelíteni.
A gyermekek személyiségét komplex módon érdemes vizsgálni:

- szomatikus (testi) fejlődés terén
- pszichikus (értelmi) fejlődés
- valamint szociális szempontból

Szomatikus (testi) fejlettség
A 6-7 éves korú, egészségesen fejlődő gyermeknél befejeződik az első alakváltozás és eléri az első nyúlás fázisát. A test arányai megváltoznak, teherbíró képessége nő, megkezdődik a fogváltás. Mozgása összerendezett és harmonikus. Mozgáskoordinációja és finommotorikája dinamikusan fejlődő. Testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
Pszichikus (értelmi) fejlettség:
Az akarat és az önfegyelem szintjét jellemzi, hogy a gyerek képes testi szükségleteit késleltetni, mozgásszükségletét fékezni, viselkedését irányítani. A tanuláshoz szükséges képességek egyre intenzívebben differenciálódnak. Téri tájékozottsága, térbeli mozgásfejlettsége, perceptuo-motoros

fejlettsége, valamint a testsémája eléri az iskolakezdéshez szükséges szintet, vizuális és akusztikus észlelése differenciálódik. Megjelenik a szándékos és tartós figyelem, időtartama fokozatosan nő, könnyebbé válik megosztása, átvitele, amely elősegíti a tanulást. Emlékezete fejlődik, növekszik tartalma, terjedelme, az önkéntelen bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama. A képszerű és szemléletes gondolkodás mellett megjelenik a fogalmi gondolkodás. Folyamatosan, érthetően, változatos mondatszerkezetek, kifejezések használatával, tisztán, mások számára érthetően fejezi ki gondolatait, érzelmeit. Elemi ismeretekkel rendelkezik, önmagáról és környezetéről. Beszédét a megfelelő tempó, hangsúly és a tiszta hangképzés jellemzi. Képes figyelmesen végighallgatni másokat.

Szociális fejlettség:

Képes beilleszkedni új közösségbe, tekintettel tud lenni másokra és le tud mondani saját érdekeiről, társaival képes kommunikálni, együttműködni. Egyre több szabályhoz képes alkalmazkodni. Feladattudata kialakulóban van. Ismeri az alapvető viselkedési szabályokat, normákat és azokat betartja. Örömmel várja az iskolakezdést. Önállósága és önfegyelme biztosítja a feladatok eredményes végrehajtását a megfelelő munkatempóban. Kialakul a gyermek részképességeinek egyensúlya, az idegrendszeri működés összerendezettsége és integrációja.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett, képességeik szerint érik el a leírt jellemzőket.

Az iskolaérettség megállapításánál a gyermek személyi megfigyelő lapján rögzített fejlődési mutatók mellett segítséget nyújt a Pedagógiai Szakszolgálat azoknál a gyerekeknél, akiknek beiskolázása nem egyértelműen meghatározható.

„A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előre haladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a 6. pont alkalmazása során tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.” (ONOAP, 2025)

9. Intézményünk dokumentációi

Pedagógiai dokumentáció

- ***Pedagógiai Program*** biztosítja a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységeket, melyet az igazgató hagy jóvá.
- ***Az oviKRÉTA felületén található csoportnapló tartalmazza*:**
  - a gyermekek összesített adatait
  - a szokás-, szabályrendszert
  - a nevelési terveket
  - a nevelési tervek értékelését félévenként
  - a heti rendet
  - a napirendet
  - a havi tervet
  - az éves tervet: tevékenységi területek kidolgozása korcsoportok figyelembevételével
  - különleges programok és események tervezését, feljegyzéseket a csoport életéről
  - a személyi megfigyelőlapok vezetése: anamnézis, fejlődési pontok regisztrálása folyamatosan, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek részére egyéni fejlesztési tervek, szakemberek szakvéleményének csatolása (logopédus, fejlesztőpedagógus, pszichológus, Pedagógiai Szakszolgálat, gyógypedagógus, szükség esetén Szakértői Bizottság, EGYMI, Családsegítő Szolgálat)
  - a szülők tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket

Adatkezelés

A hatályos jogszabályoknak megfelelően a szülőkkel adatvédelmi nyilatkozatot töltünk ki az adatkezelésről, amelyet zárható szekrényben őrzünk az iratkezelési szabályzat szerint.

Beiratkozásuk alkalmával hozzájárulnak az adataik felvételéhez, másolásához és tárolásához. Ezen adatokat a felvételi naplóban rögzítjük legelőször.

A gyermekekről nyilvántartott adatok, fejlődést nyomon követő dossziékban a csoportszobákban találhatóak.

Tartalma:

- anamnézis: A családlátogatás vagy fogadóóra keretében (óvodába érkezés előtt) az észlelt benyomások rögzítése, anamnézis lapon szereplő kérdéssor alapján a gyermek megismerése, fejlődésének követése a fogantatástól. Szükség esetén visszatérő családlátogatás vagy fogadóóra keretében a tapasztaltak feljegyzése.

- személyi megfigyelőlap: a napló részét képezi, folyamatos vezetése szükséges
- fejlettségmérő-lap: kitöltése az óvodába lépéskor és minden tanév végén, nagycsoportban kétszer az év folyamán
- szakvélemények: logopédus, fejlesztőpedagógus, pszichológus, Pedagógiai Szakszolgálat, gyógypedagógus, Szakértői Bizottság által kiadott szakvélemények másolata

1. sz. melléklet

Támogatási igényünk a Fenntartótól

- A Helyi Pedagógiai Programunk sikeres megvalósításának érdekében, a szükséges és egyedi feltételek biztosításához a Fenntartó támogatását kérjük.

- Az SNI, valamint a tehetségígéretű gyermekek fejlesztéséhez szükséges szakemberek, valamint a speciális eszközök beszerzéséhez szükséges forrás biztosítása.

- A fenntartható fejlődés, környezettudatos neveléshez szükséges eszközök, feltételek biztosításának támogatása.

- Az Állatbarát és Állatvédő óvodai projektekben való kölcsönös együttműködés lehetőségének biztosítása.

2. sz. melléklet

A Program érvényessége

2004-ben íródott pedagógiai program többszörösen módosított változata érvényes 2026.09.01.-től

Felülvizsgálat szabályai

Évenként, az esedékes nevelőtestületi értekezleten átfogó elemzés és értékelés.

Módosítást kérhet

- A nevelőtestület, az óvodapedagógusok több mint felének igénye alapján.
- A Fenntartó, az Önkormányzati testületi határozat alapján.

Nyilvánosságra hozatalának módja:

1. A Fenntartó jóváhagyása után feltöltésre kerül az óvoda honlapjára .
2. Szülői értekezletek alkalmával betekintést biztosítunk a szülőknek.
3. Egyéni érdeklődés esetén az igazgató irodájában kerül sor a tájékoztatásra az igazgató, vagy igazgatóhelyettes által.

Budapest, 2026. 08. 05.

Köpe Krisztina
igazgató

3. sz. melléklet

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Intézmény OM azonosítója 034308	……. igazgató
A pedagógiai program előkészítésében közreműködött és szakmailag véleményezte: az Újpesti Ambrus Óvoda nevelőtestülete	
Dokumentum jellege: Nyilvános	
Nevelőtestület nevében véleményezte: …….	Fenntartó nevében jóváhagyta: …….
PH.	

Felhasznált irodalom

www.allatvedelemgyerekeknek.hu

Az óvodai nevelés országos programja (1989)

B. Méhes Vera: Az óvónő és az óvodai játék T.K. Budapest, (1982.)

Bakonyiné Vincze Ágnes, Nagyné Kasza Ilona: Mozgás - öröm a szabadban

dr. Geréb György: Pszichológia (1976.)

dr. Gósy Mária: Beszéd és beszédviselkedés az óvodában (1993.)

dr. Hermann Alice: Emberré nevelés T.K. Budapest 1982.

dr. Tótszöllősyné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában (1994.)

Kriston - Ruzsonyi: Mozgásos játékok könyve (1993.)

Mérei Ferenc - Binét Ágnes: Gyermeklélektan (1978.)

Nagy Jenőné: Óvodai Programkészítés, de hogyan?

Porkolábné dr. Balogh Katalin, Göbel Orsolya: Fejlesztő pedagógiai, pszichológiai elméleti alapok (1996.)

Porkolábné dr. Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában Alex Typó (1992.)

Sugárné dr. Kádár Júlia: Beszéd és kommunikáció az óvodás és kisiskolás korban (1985.)

Forrai Katalin: Ének az óvodában (2016.)

Perlai Rezsőné: Az óvodáskor fejlesztőjátékai (2014.)

www.boldogsagora.hu